

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน  
ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ<sup>1</sup>

PUBLIC PARTICIPATION OF THE VILLAGE AND SUB-DISTRICT  
HEADMEN OF PHOSISUWAN DISTRICT, SISAKET PROVINCE

ปวีณา คุณสิงห์<sup>2</sup>

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด ศรีสะเกษ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $X = 3.59$ ) ปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $X = 3.58$ )
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษได้ร้อยละ 19.40

ABSTRACT

The objectives of this study included the following: 1) to investigate the levels of the people's participation of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province, 2) to examine the influences of the people's participation on the performance effectiveness of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province. The samples consisted of 400 people Phosisuwan District, sisaket Province. The instrument used for data

<sup>1</sup> บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

<sup>2</sup> นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิชบริหารเฉลิมพระเกียรติจังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

collection was a questionnaire whereas the statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

Results of the study were as follows:

1. People participated in the performances of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province, as a whole, at a high level ( $X=3.59$ ) Likewise, Public participation of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province, was at a high level ( $X=3.58$ ).

2. The people significantly participated in these aspects at .05 statistical levels: making decision, receiving benefits, the people's participation and evaluating the performance effectiveness of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province. Altogether, the people's participation in these aspects could be used to correctly predict the performance effectiveness of the village and sub-district headmen of Phosisuwan District, sisaket Province. 19.4%.

### ที่มาและความสำคัญ

กระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2435 มีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นเสนาบดีรับผิดชอบงานมหาดไทย หรืองานการปกครองประเทศและได้มีการแบ่งหน้าที่ระหว่างกระทรวงมหาดไทยและ กระทรวงกลาโหมให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ การบังคับบัญชาหัวเมืองทั้งหมดเพียงกระทรวงเดียว

สำหรับการปกครองในส่วนภูมิภาคได้ กำหนดรูปแบบการปกครองที่เรียกว่า "เทศาภิบาล" ขึ้นมาใช้และได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดูแล โดยจัดแบ่งหัวเมืองออกเป็นมณฑล เมืองและอำเภอ โดยมีสมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการเมืองและนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตท้องที่นั้น ๆ และมีกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานในระดับตำบลและหมู่บ้าน กรมมหาดไทยฝ่ายพลาลังจึงเป็นต้นกำเนิดของกรมการปกครอง

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้วในปี พ.ศ. 2476 กรมพลาลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมมหาดไทยต่อมาในปี พ.ศ. 2505 จึงเปลี่ยนมาใช้ชื่อ "กรมการปกครอง" จนถึงปัจจุบัน

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เป็นตำแหน่งที่มีอยู่คู่กับสังคมและการปกครองของไทย มาอย่างยาวนาน มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการรักษาความสงบเรียบร้อยการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน การอำนวยความสะดวก คุณดูแลความเป็นอยู่ทุกข์สุขของราษฎรเป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในพื้นที่ตำบลหมู่บ้านหัวใจของภารกิจงานกรมการ

ปกครองอยู่ที่อำเภอ และตำบล หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองระดับฐานรากที่เป็นจุดเชื่อมโยงการยึดโยงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และหลอมรวมประชาชนให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเหลือบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการ และทุกฝ่ายในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จ

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2511 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2511 ได้แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านจากวาระ 5 ปี เป็นให้ดำรงตำแหน่งจนอายุครบ 60 ปี และกำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านรวมถึงกำนัน เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าราษฎร ในหมู่บ้าน เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญ

เรียกได้ว่าบทบาทอำนาจหน้าที่ที่เป็นทางการตามกฎหมายของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ ช่วยเหลือทางราชการ และเป็นตัวแทนของประชาชน มีหน้าที่ปกครองราษฎร อำนวยความเป็นธรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านตำบล สร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ประสานแก่ราษฎรให้การติดต่อหรือรับบริการกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังปัญหา และนำความเดือดร้อน ทุกข์สุขและความต้องการที่จำเป็นของราษฎรในหมู่บ้าน แจ้งต่อส่วนราชการของรัฐ เพื่อให้การแก้ไขหรือช่วยเหลือให้การสนับสนุน ส่งเสริม ในการปฏิบัติหน้าที่หรือให้บริการส่วนราชการ ปฏิบัติตามภารกิจหรืองานอื่นตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการตามที่ได้รับมอบหมาย

ปัญหาเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ คือ การลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการแข่งขันสูงในหมู่บ้านเกิดการแข่งขันที่มีความเข้มข้นขึ้นหรืออีกกรณีหนึ่งผู้สมัครบางคน ที่มีญาติพี่น้องมาก ก็จะได้รับตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยการคัดเลือกของญาติพี่น้องผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง บางคนเข้ามาเพื่อหวังผลประโยชน์ตนเอง บ้างก็เข้ามาเพื่อสร้างอิทธิพล ให้แก่ตนหรือบ้างก็มีฐานะทางสังคมทางการเงิน จึงต้องการตำแหน่งเพื่อสร้างบารมี ไม่ได้มีเป้าหมายเข้ามาสู่ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ไม่เข้าใจบทบาทในตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้มีการร้องเรียนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน (สถิติการร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ : ปี 2564-2565) กรณีผู้ใหญ่บ้านมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการวางตัว การปฏิบัติหน้าที่ และการบริหารงานต่างๆ ในหมู่บ้านการเกิดปัญหาดังกล่าวเพราะว่า ประชาชนบางกลุ่มยังไม่ให้ความสำคัญกับการพิจารณาเลือกบุคคลเข้ามาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงทำให้ได้บุคคลที่ไม่สามารถเข้ามาทำหน้าที่ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย คือ เป็นผู้นำชุมชนที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาในด้านเศรษฐกิจให้กับประชาชน ชุมชน เป็นผู้นำในการพัฒนา

ชุมชน หมู่บ้านให้ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน พึ่งพิงตนเองได้ จนนำไปสู่ปัญหาความไม่พอใจกับการปฏิบัติงานของผู้นำหมู่บ้าน ในยุคปัจจุบันประชาชนเริ่มหันมาให้ ความสนใจกับบทบาทของผู้นำของตน และต้องการผู้นำที่สามารถนำพาหมู่บ้านไปในทิศทางที่เจริญก้าวหน้า เป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ว่าเป็นอย่างไร เพื่อจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ อีกทั้งยังเพื่อเป็นการให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั่วไปได้นำไปปรับวิธีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และพัฒนาตนเอง

## 2. คำถามการวิจัย

1. การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ หรือไม่

## 3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

## 4. สมมติฐานการศึกษา

1. การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด ศรีสะเกษ อยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

#### ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

##### การมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ด้านส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. ด้านการมีส่วนร่วมของการประเมินผล



#### ตัวแปรตาม (dependent Variable)

##### การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่
2. ด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำ
3. ด้านความพึงพอใจของประชาชน

## ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษา แนวความคิดและ คำนวณว่าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้แบบสอบถามทำการ สํารวจความคิดเห็น การปฏิบัติ หน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการ นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

### ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด ศรีสะเกษ จำนวน 5 ตำบล 23,650 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ณ วันที่ 13 เดือน กันยายน พ.ศ. 2565)

### กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยการ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973, p. 127 อ้างถึงใน อรุณ จริวัฒน์กุล, 2557, หน้า 26) ที่ระดับและกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 400 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taro Yamane

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนและความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิด ต่างๆ ตลอดจนผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่ม ตัวอย่าง เกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และแหล่งที่อยู่อาศัย

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อคำถามเป็นคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนในระดับการมี ส่วนร่วมของประชาชน

**ตอนที่ 3** แบบสอบถามเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ข้อคำถามเป็นคำถามแบบ มาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตาม แบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่ แบ่งเป็น 5 ระดับ

## วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือ ในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิตยสาร บทความเฉพาะและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อคำถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ใหญ่บ้านเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้าง แบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

4. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำ แบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอน สุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

7. แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไปไว้ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามได้ค่า อำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) ด้วยวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

**เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน  
ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ  
(จากการทดลองใช้แบบสอบถาม)**

แบบสอบถาม		ค่าความเชื่อมั่น
1	การมีส่วนร่วมของประชาชน (Com_abcd)	.919
	1.1การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Com_a)	.784
	1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Com_b)	.882
	1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Com_c)	.347
	1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Com_d)	.784
2	ผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน(Com_efg)	.924
	2.1 การปฏิบัติหน้าที่ (Com_e)	.883
	2.2 คุณลักษณะการเป็นผู้นำ(Com_f)	.767
	2.3 ความพึงพอใจ(Com_g)	.814
<b>ภาพรวมทั้งฉบับ</b>		<b>.906</b>

8. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุง เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

**การเก็บรวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งแบบสอบถาม ไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้ประชาชนตามจำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง 5 ตำบล รวมทั้งสิ้น 400 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
5. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำ แบบสอบถามไปประมวลผลหากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มใหม่ ให้ครบตามจำนวน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการ จัดทำ ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่ สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลกรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนน แต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ เณฑ์การให้คะแนน แบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมี ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนก ตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียง จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51–5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00–1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ระดับน้อยที่สุด

**ตอนที่ 3** แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับประสิทธิผลการ ปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยเกณฑ์ดังนี้



- 4.51–5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อย
- 1.00–1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ แยกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's test)

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ใช้การวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณ (Multiple regression analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## ผลการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.3 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.3 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 45.3 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.4 อาศัยอยู่ในเขตตำบลโคก คิดเป็น ร้อยละ 33.5

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.59$ ) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ( $\bar{X}=3.62$ ) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ( $\bar{X}=3.61$ ) และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ( $\bar{X}=3.52$ ) ตามลำดับ

3. การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด ศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.58$ ) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจ ( $\bar{X}=3.60$ ) รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ( $\bar{X}=3.59$ ) และด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ( $\bar{X}=3.57$ ) ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Com\_a) , การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Com\_b), ด้านการมีส่วนร่วมในการรับ

ผลประโยชน์ (Com\_c) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Com\_d) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีค่า สัมประสิทธิ์พหุคูณ = .194 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Com\_a) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน (Com\_b) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Com\_c) และด้านการมีส่วนร่วมใน การประเมินผล (Com\_d) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ร้อยละ 19.40

### ข้อเสนอแนะการวิจัย

#### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงวิชาการ

การศึกษาทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการกระจายอำนาจขององค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น ว่ามีผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือไม่ อย่างไร

#### 2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบาย

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และที่ทำการปกครองอำเภอ ควรส่งเสริมการ มีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด ศรีสะเกษ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ และด้านการ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เนื่องจากมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับโดยการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อการพัฒนาการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างต่อเนื่องเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และควรจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เพียงพอ กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในด้าน ต่างๆ รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และควรให้ความสำคัญกับ การประเมินผลการ ปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยให้มีกลุ่ม องค์กรภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น

#### 3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านทุกอำเภอ ในเขต จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจะนำไปสู่ การพัฒนาประสิทธิผลการ ปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้สูงขึ้น

3.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านทุก อำเภอ ในเขตจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติ หน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้สูงขึ้น

3.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น การสร้างทีมงานของนายอำเภอ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

3.4 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น  
**บรรณานุกรม**

กรมการปกครอง. (2556). *คู่มือการฝึกอบรม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกใหม่ ประจำปี 2556*.

กรุงเทพฯ: ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

กรมการปกครอง. (2559). *คู่มือการปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ส่วนท้องถิ่น.

กรมการปกครอง. (2560). *คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธาภิษาดินแดน.

คงฤทธิ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ศิลป- ศาสตรมหาบัณฑิต . นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

จรรย์วรรณ อินทรีย์สังวรรณ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล โป่งแพร่ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. เชียงราย: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ชาญจิตร ปรีดา. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้แลเด็กในศูนย์เด็กเล็กสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราช ภัฏอุบลธานี.

ชาญวิทย์ โพธิ์เจริญ. (2550). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบล บ้านค่านาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิศต์*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น.อุดรดิศต์: มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิศต์. ชูศรี วงศ์ รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิต การพิมพ์.

- ณรงค์ศักดิ์ สาธิตศานนท์. (2550). การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนบ้านทุ่งมหา ตำบลปากคลอง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ปร.ศ. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ณัฐวุฒิ อนุนอก. (2555). การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรณีศึกษา: อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐศาสตร์, มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทิวาพร พรหมจอม. (2560). ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามสมรรถนะหลักของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตนพันธุ์. (2536). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายการ ให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาลำดับงานเขต กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ พม.ค. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. *The City Journal*, 4 (85), 30.
- ชนิศร ยืนยง. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต . ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ณัชชยาพร สิมสินธุ์. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนและประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต 7 สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- นงลักษณ์ พรหมจินดา. (2554). การศึกษาการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ อำเภอมืองระนอง. งานนิพนธ์ (ร.ม.). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. นิตยา อุปชาคำ. (2556). ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน อำเภอนาดูน จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2557). กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน: บทบาทและภาวะความเป็นผู้นำกับความคาดหวังของ ประชาชนที่มีต่อผู้นำชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย วิทยาลัย บริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.
- ปานิสรา จรัสวิญญู. (2550). การวางแผนและการจัดการโครงการ. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร.

พระวุฒิพงษ์ ฉาวโรจิตโต. (2553). การพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพระธรรมจาริก.

วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภักดีริดา อ่อนสุระทุม. (2560). ประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียน

ท้องถิ่นเทศบาลตำบลคำตากล้า อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ปร.

ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ภูวดล วงศ์รัตน์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิต ในการทำงานกับประสิทธิผล การ

ปฏิบัติงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต จังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี:

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี.

ยุพาพัฒน์ บุพศิริ. (2552). ความคิดเห็นต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วันชัย วัฒนศัพท์. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนของสังคมไทยในธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วม

ของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.

วิฑูรย์ เผือกผูด. (2559). ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปกครองท้องที่

ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต . นครปฐม: มหาวิทยาลัย

ราชวมงคลรัตน โกสินทร์

รัตนกรินทร์ ไพบูลย์. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการ

ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชั่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาล

ตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม:

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

ลัดมณี พรหมพินิจ . (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชน กับประสิทธิผลการ

บริหารงานของเทศบาลตำบลหนองลาด อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร.

วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วาสนา จันทร์แสงสว่าง. (2549). ทักษะคดีต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานกรณีศึกษาสำนักงาน

ปลัดกระทรวงพลังงาน. งานนิพนธ์ (ร.ม.). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิจิตรตรา ประชาชาติ. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิผลการดำเนินงาน ป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัด

สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วิชัย ภูโยธิน และคณะ. (2554). *หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญτυ ทศน์.
- วิฑูรย์ เพื่อกศุค. (2559). *ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปกครองท้องถิ่น ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร่อยยอศ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การศึกษาอิสระ (รป.ม.). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.*
- วิภา รุ่งจรัส. (2560). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือ่ง อำเภอมือ่ง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.*
- วิษณุ หยกจินดา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำ ร้อน จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์ (รป.ม.). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). *กลยุทธ์การตลาดและการบริการตลาด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มไซเท็กซ์.*
- ศิริวรรณ งามเจริญวงศ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่พัศศุในมหาวิทยาลัยขอนแก่น. การศึกษาอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- สถิตย์ แพงแพง. (2560). *ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สันติ สุขกวี. (2552). *การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (อุบลราชธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ รป.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- สุกัญญา เนตรน้อย. (2550). *ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ. งานนิพนธ์ รป.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุนิทยธรรมมาธิราช.*
- สุนิย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). *รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สุภาพร พิศาลบุตร. (2550). การวางแผนและการบริหารโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิรัตน์เอ็ดดูเคชั่น.*
- หวานเย็น แสนหุม. (2556). *ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในเขตเทศบาลตำบลสาางโฮง อำเภอมือ่ง จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*

- อนันท์ งามสะอาด. (2551). *ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ต่างกันอย่างไร. เข้าถึงได้จาก*  
<http://www.sisat.ac.t/main/index.php?option=com=article&id=187>.
- อนุสรณ์ ปันธิ และคณะ. (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรณีศึกษาคำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- อภิชาติ เทพชมพู่. (2553). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- อภินันท์ คำเจริญ. (2559.) *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไข เพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ในเขตพื้นที่อำเภออุ้มทอน และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี.งานนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*
- อัมพาพร อุ่ณูธร. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Participation place in rural development: Seeking clarity through specificity, world development.* New York: Cornell University. David Luotonen. (2009). *Subjective and objective performance assessment: erformance pay at Trelleborg Forsheda AB. Doctoral Dissertation, Jönköping International Business School.*
- Delbecq, A.L. & Andrew, H.V. (1971). *A Group Process Model for Problem Identification and Program Planning. Applied Behavioral Sciences, 7(10): 466-492.*
- Erwin, William. (1997). *Participation Management: Concept, Theory, and Implementation.* Atlanta, Go: Georgia State University.
- Etzioni, Amitai. (1964). *Modern Organizations. New York: Prentice Hall.*
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., Donnelly, J. H., & Konopasky, R. (2009). *Organizations: Behavior, structure, processes (14th ed.).* Boston: McGraw- Hill.
- Muir, Errol William. (2008). *What's Important to Raters in Judging Wok Performance: Mapping Individual Priorities and Management Team Differences.* Doctoral Dissertation. Royal Melbourne Institute of Technology University.
- Price, Jame. L. (1968). *Organization Effectiveness: An Inventory of Propositions. Home Wood. II: Richard D. Irvin. Ince. Singhal, A. (2001). Facilitating Community Participation through Communication.* New York: UNICEF.